

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 10

4. března 2007

Cena: 6 Kč

TEOLOGICKÁ KONFERENCE JEDNALA O SLUŽBÁCH V CÍRKVI

Minulou sobotu se sešli duchovní i laici ze všech diecézí na teologické konferenci. Ve zcela zaplněném Komenského sálu jednání zahájil pobožností královéhradecký biskup Štěpán Klásek. V promluvě na text 1 Te 4,1n mj. upozornil na to, že nejtěžší na současné situaci církve není naše ostuda před lidmi, ale fakt, že jsme se vzdálili od Boha. Apoštol Pavel také nebyl dokonalý člověk, ale byl na cestě za Kristem a bylo to na něm zjevné. I my při bohoslužbách pravidelně vyznáváme: „Jsme živi, avšak již ne my, žije v nás Kristus.“ A toto posvěcení by mělo být vidět na našem životě. Apoštol Pavel rozhodně nebyl tím, kdo by neuměl odpustit člověku, který činí pokání, dbal však i na dodržování pravidel, která máme dodržovat nikoli z obavy před lidským trestem ale z bázně před Bohem. Smutek a lítost bychom měli projevat nejen z toho, že církev byla pošpiněna, ale proto, že často spoléháme na lacinou milost, která je výsměchem lidem i Bohu. Vlastní jednání zahájil bratr patriarcha, který vysvětlil, proč se v současné době zabýváme otázkami duchovní správy v církvi. Jednak jde o úkol církevního zastupitelstva, které by mělo přijmout řád o přijímání duchovních, a dále je třeba zpracovat personální strategii diecézí i celé církve, protože v současné době probíhají jednání se státem o financování církvi. Ukázalo se, že v Římskokatolické církvi připadá podle sčítání lidu z roku 2001 945 členů na jednoho duchovního, v Českobratrské církvi evangelické 442 a u nás 233. Jsou však i církve, kde na jednoho duchovního připadá 30 - 50 členů. Je

třeba vypracovat podrobnou analýzu a ujasnit si, kolik potřebujeme kněží, kazatelů a pastoračních asistentů k aktivnímu životu církve. V roce 2000 bylo ve službách 252 duchovních, v loňském roce to bylo 426. Máme 296 náboženských obcí a přitom 105 je administrovaných. V brněnské diecézi je to z 39 obcí 14, v královéhradecké diecézi ze 65 - 24, v olomoucké ze 46 - 16, v plzeňské z 37 - 9 a v pražské ze 108 obcí je administrováno 42. V současné době máme 229 kněží a jáhnů, 82 kazatelů a 110 pastoračních asistentů (z toho 60 v pražské diecézi). Z toho je vidět, že máme velký nedostatek duchovních s kněžským svěcením. Je třeba vypracovat mj. i kvalifikační požadavky pro jednotlivé složky duchovní správy v církvi.

Předseda naukového sněmovního výboru brněnský biskup ThDr. Petr Šandera seznámil s připravovaným sněmovním návrhem o službách v církvi a pak se účastníci rozdělili do dvou pracovních skupin, které se zabývaly třemi otázkami:

1. Priority v pastoraci.
 2. Negativní znaky v duchovní správě naší církve.
 3. Spirituální a mravní kvalifikace duchovního (jáhna, kněze, biskupa).
- Odpolední jednání bylo věnováno aktuální situaci v pražské diecézi. V úvodu byl přečten dopis pražského biskupa. Z jednotlivých diskusních příspěvků a dotazů vyplynulo, že situace, která vznikla medializací jednání pražského biskupa, není jen věcí pražské diecéze, ale dotýká se práce celé církve. Přítomné velice zaujalo vystoupení emeritního patriarchy Josefa Špaka, který uvedl, že

pokání lze přirovnat k Měsíci, protože má skrytou tvář, když se člověk v osobním rozhovoru obrací k Bohu, a viditelnou tvář, kterou kající ukazuje lidem. Součástí pokání je i zadosťučnění, kdy se člověk snaží napravit zlo, které způsobil. Ježíš řekl cizoložné ženě: „Jdi a neheš více.“ Současně však Hospodin může zatvrdit srdce nějakého člověka, který pak není schopen pokání dokončit a satisfakci učinit. To je zřejmě případ pražského biskupa, proto bychom se všichni měli modlit a prosit Hospodina, aby nezatvrzoval srdce

pražského biskupa a pomohl mu pokání dokončit.

Vystoupení benešovského vikáře Jiřího Chvály upozornilo na krizi v církvi. Biskupovo selhání je podle jeho názoru jen jejím projevem. Toto tvrzení dokládá tím, že selhávali v těle jeden orgán, trpí tím celé tělo a církev je přece tělo Kristovo. Měli bychom se zamyslet nad tím, jestli svou zatvrzelostí celou situaci jen nezhoršujeme, jestli tím, že neumíme odpouštět, krizi neprohlujujeme.

Ukázalo se, že většina účastníků nepokládá za trest svolání mimořádného diecézního shromáždění, ani se nedomnívá, že by mělo být trestem, když někdo není biskupem. Spíše se objevovaly názory, že bychom měli hledat mechanismy, jak rychle a

efektivně podobným případům předcházet.

Konference se zúčastnil i ředitel úřadu pražské diecéze ThDr. David Tonzar Th. D., který se snažil vysvětlit, proč by při diecézním shromáždění, které se sejde k hlasování o odvolání pražského biskupa, neměla být připuštěna diskuse. Většina přítomných se shodla na tom, že jednací řád se schvaluje na začátku každého jednání jakéholi orgánu naší církve a tento řád je možné vždycky hlasováním doplnit.

Řada diskusních příspěvků prokázala, že si lidé váží všeho dobrého, co pražský biskup pro církev udělal, necítí k němu nenávisť, domnívají se však, že by nadále už neměl v úřadu setrvat.

(noe)

JAN ŽELIVSKÝ – REBEL A MUČEDNÍK

Jan Želivský nepocházel ze šlechtického prostředí, takže měl "smůlu", protože nikdo nepředpokládal, že by mohl zanechat v historii nějakou stopu. Nepsali o něm kronikáři a první historicky dochované zprávy o něm tak pocházejí až z roku 1416. Historikové dnes mají za to, že se narodil kolem roku 1380, snad v Humpolci. Nikdo neví, kdo byli jeho rodiče, jestli měl sourozence... - ví se jen, že se někdy v průběhu života stal řeholníkem a pak knězem premonstrátského kláštera v Želiví (na Pelhřimovsku) a po roce 1416 působil na faře v Jiřicích. Do Prahy přišel někdy po roce 1418 a stal se kazatelem nejprve v kostele sv. Štěpána na Novém Městě a od roku 1419 v karmelitánském kostele u Panny Marie Sněžné. Strhujícími kázáními, plnými dramatických biblických líčení a apokalyptických vizí konce soudobé společnosti, fascinoval posluchače především z řad pražské chudiny a připravoval je na nadcházející boj.

Už v létě 1419 začala Janu Želivskému a jeho radikálním stoupencům hrozit násilná likvidace, proto se dohodli s vůdci husitů na venkově a připravovali povstání. 30. července se sešli s vybranými pražskými husity na bohoslužbě u Panny Marie Sněžné. Pak vedl Jan Želivský procesí ke kostelu sv. Štěpána, kde bylo nedávno na příkaz krále Václava IV. zakázáno (stejně jako ve většině pražských kostelů) přijímání podobojí. Účastníci procesí zde přijali z kalicha a pokračovali procesím k novoměstské radnici, kde Jan Želivský vyzval konšely, aby propustili uvězněné kališníky. Když odmítli, vtrhli lidé pod jeho vedením na radnici a vyházeli přítomné z oken.

„A takové ukrutenství nad nimi činili, že musili na oštěpy a na kordy dolů padati,“ píše o první pražské defenestraci kronikář, „a kterýž se tak neproklál, ale každého hned dobili.“

Tak začala v Praze husitská revolu-

ce. Jan Želivský se stal nadšeným hlasatelem jejího důsledně revolučního programu v oblasti náboženské i společenské.

Téměř na tři roky ovládl Prahu, kterou se mu roku 1420 ve shodě s Janem Žižkou podařilo sjednotit proti Zikmundovým křižákům.

Byl to především Jan Želivský, kdo zde burcoval do boje proti "šelmě ryšavé".

Jakmile však první nebezpečí opadlo, začaly se mezi jednotlivými husitskými stranami projevat vážné rozpory. Přívrženci Jana Želivského, kteří většinou pocházeli z novoměstské chudiny a přikláněli se často k těsnému spolenectví s tábořským křídlem, představovali nejradikálnější sílu hnutí. Odmítali obnovení královské vlády v Čechách a jako jediní se postavili za tábořský požadavek zrušení dosavadního právního řádu a jeho nahrazení právem Božím.

V kázáních Jana Želivského byly

Dokončení na str. 3

DEMOKRACIE V CÍRKVI

„...podle řádu lásky své shlédni na nás“, zpíváme ve sborových modlitbách v Liturgii. Jistě jsem přesvědčen o tom, že se na nás Bůh v Ježíši Kristu takto dívá. Ale nejsem si jist, že se podle řádu Jeho lásky dívám já sám. Co to znamená? Můj hlas v církvi při rozhodování na sněmu či shromáždění vyjadřuje mé přesvědčení o správnosti věci, za kterou hlasuji. Nicméně nemusí vyjadřovat Boží vůli. Chci říci, že (bohužel) naše demokratické církevní zřízení umožňuje i chybná rozhodnutí, jejichž četnost a důsledky závisí na formalismu hlasujících, na absenci modlitby, na přístupu k víře. Pokud věřím z celé duše Hospodinu, že má moc ovlivnit mou volbu, mělo by mě to nutit se před každým rozhodováním modlit, aby mi Bůh dal poznat

pravdu o dané věci. Teprve pak bych měl mít pocit, že jsem se spolu s Kristem rozhodl pro blaho církve. My však jsme všichni svědky dlouhodobého rozkolu v našem církevním společenství a jednotlivé kauzy viditelných osobností využíváme k tomu, abychom schovali vlastní neplechu, nebo si naopak přihlíželi svoji polévku. Zřejmě jsme se až na možné výjimky přistihli, že hlasujeme o osudu své církve podle vlastních měřítek a neptáme se Pána církve na kolenou, zda jednáme správně. Přestáváme snad věřit v jeho moudré vedení, když říkáme, že v "tomhle či onom" si musíme vystačit sami? Takto jsme, přátelé, vytvořili propast mezi špatně chápanou demokracií v církvi a Bohem, pošpiňujeme naši

Dokončení na str. 2

Adorační žebříček

Jistý misionář působící v Jižní Africe vysvětloval domorodým dětem rozdíl mezi místními pohanskými modlami a živým křesťanským Bohem. Závěrem si chtěl ověřit, zda děti výklad pochopily, a tak vyhlásil malý test. Na čtvrtku papíru napsal "pohanský bůh" a vyzval děti, aby mu přinesly všechno, co tento nápis vyjadřuje. Děti okamžitě "zabraly" a za chvíli se pod nápisem objevila dřevěná hlava domorodého bůzka, soška posvátného hada i různé amulety. „Výborně,“ jásal misionář, „a teď zkusíme druhou část úkolu“. Znovu vzal kus papíru a napsal na něj "křesťanský Bůh". Co mu asi děti teď přinesou? Na začátku besedy dostalo každé z nich malou Bibli a barevný obrázek ukřižovaného Krista. Ve třídě však bylo nezvyklé ticho – úkol byl asi příliš těžký. pomyslel si pastor a už se chtěl do situace vložit, když tu se náhle zvedl jeden chlapec a s vítězoslavným úsměvem položil k nápisu "křesťanský Bůh" stříbrnou minci.

Co k tomu dodat, píše ve svém svědectví misionář. Černošské děti jsou velmi bystré a citlivě vnímají chování zdejších bílých úředníků i byznysmenů, kteří se všichni prohlašují za křesťany. Výsledkem je tato příhoda, konstatuje závěrem.

Zkusme si i my, (jen tak pro sebe), položit zásadní otázku: Kdo (co) je předmětem uctívání v našem životě a jaké svědectví tím dáváme svému okolí? Kolik je i v naší společnosti lidí, kteří se navenek tváří jako křesťané, věnují značné částky na humanitární účely či na misi a často se i významně podílejí na obecně prospěšné práci. Jaké jsou však jejich pohnutky? Bible říká, že dáváme-li, nemá "pravice vědět, co dává levice". Proč tedy mnohým tak záleží na popularitě, veřejném ocenění či pochvale v tisku či v televizi? A nestává se i nám, že ústy chválíme a vyznáváme, ale v praxi nám jde především o náš soukromý prospěch? Co všechno jsme ochotni "překousnout", jen když získáme známosti, prestiž, dobře placené místo či jiné výhody? Jak lípíme na svých domech, autech, zahrádkách a všech těch drobných "modlách", které nám nabízí dnešní svět? Co stojí na prvním místě mého adoračního žebříčku? To, co teď říkám, je prohlášení "pro veřejnost", nebo pochází z upřímného srdce?

-czka

Z kazatelského plánu

2. NEDĚLE POSTNÍ

Stůjte pevně v Pánu, milovaní!

Ježíš Kristus musí plnit své mesiášské poslání po celou dobu, kterou stanovil nebeský Otec. Nesmí brát ohled na mínění a nástrahy mocných tohoto světa. Vždyť veškerá jejich moc není ničím ve srovnání s mocí Boží. Tak i apoštol Pavel ukládá křesťanům ve Filipech vytrvalost a statečnost v díle Páně, ať už nepřátelé hrozí a ať podnikají cokoliv proti Kristu a jeho věrným. Hospodin má tolik síly, aby prosadil plně své záměry i navzdory lidské svévůli. Rovněž pravé pokání, to jest zásadní změna smýšlení i života, vyžaduje mnoho statečnosti a vytrvalosti od věřícího, má-li přinést trvalé ovoce.

Vstup: Gn 15,1-6

Tužby:

2. Za víru statečnou, pevně v Kristovu moc doufající a vždy k zápasu se silami temnot pohotovou, modleme se ...
3. Abychom ani v kříži nespatriovali překážku, zabraňující v následování Pána ...
4. Abychom z radostné zvěsti o Kristově vítězství svou sílu načerpali ...

Epištola: Fp 3,17-4,1

Evangelium: L 13,31-35

K obětování: Ef 6,10-11

K požehnání: Ž 71,16-23 nebo Ko 2,6-10

Modlitba:

Jen ty, nebeský Otče, můžeš nám pomoci ve chvílích slabosti a obnovit naši sílu i odvahu. Pomoz, abychom statečně svědčili o Pánu Ježíši, nelekali se nikoho a ničeho a nestyděli se za evangelium. Rač nám dát sílu setrvat na cestě za Kristem i tehdy, bude-li obtížná a strastiplná. Připomínej nám, že cílem té cesty je tvé království.

Vhodné písně: 60, 101, 179, 182

DEMOKRACIE V CÍRKVI

Dokončení ze str. 1

církev vlastními hleny, které pliveme na své bližní, vyštáváme je pryč z našich řad pod rouškou vlastní pravdomluvy a řežeme si pod sebou už tak dost tenkou větev.

Demokracie jako "vláda lidu" je antagonistem teokracii. Pojmově vzato se naše představa demokratické církve neshoduje s její podstatou a Kristus jako její hlava či vinný kmen, potažmo král, do ní jaksi logicky nezapadá. Ale přece! Díky sekularismu v demokratické společnosti se idea Boží nadvlády nad světem může naplňovat. Demokracie je životaschopný systém a stává se nejmenším zlem, protože s sebou nese míru svobody. Je to díky tomu, že svoboda je správně pochopena jako Boží dar a přijata jednotlivcem jako zodpovědnost za ostatní. Tak se stává požehnaným pro národy. Dovolím si tvrdit, že právě plody demokracie se sklízejí tam, kde vane Duch svatý. Ano, je zřejmé, že Bůh požehnal takovému systému, protože i přesto, že musí být

bráněn mečem, plodí nejméně zla a dá se v něm žít se vztyčenou hlavou. Zamysleme se proto i my, kteří jsme demokracii propůjčili místo v řádech své církve, jestli jsme dostatečně došli jejím nárokům a jestli jí vedeme v Pravdě, jak nás nabádá náš učitel, mistr Jan z Husince. Uvědomuje si skutečně každý z nás svou zodpovědnost za stav církve?

Církev tvoří jednotlivé obce, ty tvoří místně diecéze, aniž by se zodpovídaly jen samy sobě. My nejsme separátní křesťanské sbory, dohromady jako husité přece tvoříme jednotu. Misijní úspěch a Boží přízeň jedné obce či diecéze je jistě chloubou i těch ostatních. A když se jedná o ostudu a ponížení, také jsme na stejné lodi. Nepomůže nikomu, budeme-li se distancovat od druhých bratří, jako že se nás to netýká. Nebo že si problém vyřešíme sami a je to jen naše věc. Taková separace je odsouzena Ježíšovým výrokem „Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.“ (Mt 12,30, L 11,23). Víme,

že jedině upřímnost a otevřenost dokázala udržet jednotu společenství. Ale husité jakoby si už od počátku nesli s sebou prokletí nejednoty. Různorodost názorů budíž plodem demokracie, ale nedává nám právo střílet do vlastních řad. Hořké plody takového chování si naši předkové zazili a ani my, budeme-li pokrytci, nezasloužíme si nic víc než porážku.

Vyzývám nás proto, milí sourozenci v Kristu, na prahu postního času ke společnému pokání a nápravě našich věcí.

Ještě není pozdě pro toho, kdo věří. Respektujeme-li podle řádů církve rozhodnutí volby lidu, respektujeme primárně vůli Boží, která se přece musí projevit i ve vůli naší a ve výsledku i v celocírkevní jednotě, viditelné navenek. Možná pak začneme být věrohodní i jako celek.

Tomáš Procházka,
náboženská obec Stod

(Autor si u vědomí své nedokonalosti neosobuje právo na objektivitu tohoto článku ani na vlastní bezúhonnost.)

Nad Písmem

STŮJME PEVNĚ V PÁNU

L 13,31-35

Když Pán Ježíš směřoval do Jeruzaléma, přišlo za ním několik farizeů a varovali ho: „Měl bys utéci z Galileje, král Herodes tě chce zabít!“

Na první pohled by se z této zprávy někomu mohlo zdát, že farizeové stáli za Ježíšem, že se o něho strachovali, a proto ho přišli varovat. Možná se i oni sami bláhově domnívali, že je Pán uposlechne a třeba i pochválí za "neohroženost, s jakou ho přišli varovat za zády krále", a do Jeruzaléma se nevydá. Takový byl zřejmě jejich plán a nutno říci, že nebyl tak špatně vymyšlen. Na lidi jako oni by asi zapůsobil. Ježíš ovšem jejich záměry prohlédl. Poznal, že farizeové jsou královými zvědy, kteří hbitě svému pánu donesou a vydají vše, co uslyší a uvidí.

Na podobné nečestné jednání byl Pán zvyklý a příliš na něj nedbal. V této chvíli navíc bylo podružné, protože šlo o vážnější záležitost.

Proč Herodovi nohsledi přišli Ježíše varovat, aby se nevydával do Jeruzaléma, protože jej tam čeká smrt? Vždyť se tolikrát Pána pokusili neúspěšně zlikvidovat a teď, v hlavním městě, by k tomu měli tu nejlepší příležitost. Odpověď je jednoduchá. Báli se Ježíše a jeho nového učení, které přináší. Nechtěli, aby se v Jeruzalémě objevil další prorok a už vůbec ne muž tak mocný slovem i skutkem, jakým byl Ježíš.

Jeruzalém proslul jako město, které zavrhuje proroky, jež posílá Bůh. Mysleli si, že když Ježíše přimějí nejtít do hlavního města, to pak nepone-se následky za jeho likvidaci a spokojeně zůstane vše při starém. Zaběhnutý režim se měnit nebude a ruce jim nepotřísní nevinná krev.

Pán Ježíš však nejednal podle scénáře, který si vymysleli jeho odpůrci, a nepřijal hlavní roli zvláštního, ale přece jen obyčejného potulného rabína, jež pro něj byla přichystána.

Boží Syn přijal scénář svého Otce a nehodlal na něm nic měnit. Znal Boží

záměry a byl rozhodnut splnit je do posledního. O tom se mohl přesvědčit i sám pokušitel, který mu za sběhnutí nabízel vládu nad celým světem. Stejně jako neuspěl ďábel, neuspěli nyní ani farizeové v čele s králem Herodem. Kristus poslal králi jeho špicly se vzkazem zpět: „Zatím se do Jeruzaléma nechystám, ještě nějaký čas budu mezi lidmi, kteří potřebují mou pomoc. Jednoho dne ale nastane ta chvíle a přijdu do hlavního města, abych vše dokončil.“

Tím dal Pán jasně najevo, že splní prorocství a své spásné dílo dokoná, děj se, co děj. V tom okamžiku padnou staré pořádky a otevře se nová naděje pro celý svět. Tomu nedokáže zabránit ani satan, natož Herodův dvůr. Boží plány nemůže nikdo zhatit, ale naopak k nim pouze přispět, třeba i zlými skutky.

Když se dnes rozhlédneme kolem sebe, zjišťujeme, že se lidé příliš nezmenili. Je jim zatěžko se svobodně rozhodnout pro novou, dobrou cestu. Někdy to vypadá, že se jim stýská po letech, kdy byli mrzačeni na duši tehdejšími mocipány. Ve starém režimu, v němž prožili valnou část svého života, také povětšinou nebylo nic nového přijímáno a stavělo se na starém. Nikdo se nepozastavoval nad tím, že na zvětralé základy pokládá popraskané cihly a lepší je k sobě nastavovanou maltou. Od té doby, která již dávno uplynula, se u nás v chování lidí nezmenilo téměř nic. Snad jen to, že ti, kteří ničili společnost tehdejšími zbraněmi, přešli na moderní arzenál. Peníze a moc. K tomu jim stačilo jenom změnit barvu a emblém a vznést se vzhůru na křídlech zkaženosti. Nikdo z nás se příliš nepozastavuje nad skutečností, že je to přes drobné rozdíly stejné. Hlavně, že nám zůstaly plné mysli a kulturní scéna nás dotuje kvalitní zábavou. Těch pár varovných hlasů, které tu a tam zazní, přehluší nová reality show.

Pán Ježíš neochvějně kritizoval He-

roda i Jeruzalém za jeho minulost, přítomnost i budoucnost a dodával: „Nebude v tom městě klidu, dokud mě neuzná za svého Spasitele.“ Tak, jako nebude klidu v Izraeli, podobně to bude i v celém světě, dokud nepadne na kolena a nevyzná své hříchy.

My, věřící, jsme prvními na řadě, kdo by si to měl uvědomit a činit podle toho. Změnit své myšlení i jednání, je-li v rozporu s učením Ježíšovým. Pokud svět nepozná v křesťanech pokorné služebníky Páně, kterým záleží na Pravdě, opřené o zvěst evangelia, nepřidá se k nám. Neutíkejme od započaté práce a dokonejme službu, k níž jsme povoláni. Nebojme se kritiky vnitřní i vnější, budme pevně zakotveni v Pánu! A při tom pamatujme, že bez vlastní očisty a těsného přilnutí k Ježíši Kristu neuspějeme.

Tomáš Altman

**Pane Ježíši Kriste,
ty jsi neutekl před ničím,
co ti bylo uloženo.
Přijal jsi svůj úděl
a obětoval ses pro nás.
Pomoz nám,
abychom také my,
ve své lidské malosti,
byli schopni
pro tebe přinášet oběti.
Víme,
že tvoji lásku
a milosrdenství
nikdy nebudeme moci
ničím vyvážit.
Proto se ti chceme
odevzdat se vším,
čím nám Otec Bůh požehnal.
Svým jménem,
svými rodinami
i svými životy.
Amen**

LEŽ JE POPŘENÍM POKORY PŘED BOHEM

Před pražským diecézním shromážděním dáváme slovo dejvickému faráři Lukáši Volkmanovi, který byl od počátku v centru dění kolem pražského biskupa a kterého dnes někteří kolegové obviňují z toho, že jedná jen ve vlastním zájmu a osud církve je mu lhostejný.

Abych začal z té radostnější stránky, čím dál více lidí je přesvědčených a rozhodnutých, že tato situace je neúnosná i nepřijatelná. Počátkem února se sešla asi polovina pražských duchovních i s laiky. Ujasnili jsme si postoje, na kterých jsme se shodli, i skutečnost, že nikdo nebude podnikat žádné osamocené kroky ani pirátské akce. Zároveň byla přijata podpisová petice za odstoupení Karla Bicana. Tuto petici jsem poslal i do některých dalších náboženských obcí po republice a setkal se s jednoznačnou podporou, držením palců i přijetím archů. Jinak v těchto dnech vyšlo 2. číslo Nejnovějšího čs. zápasu. Je to především dílo počítačového experta Davida Frýdla. Já jsem pouhým příspěvatelem a potom ovlivňuji výtvarné pojetí. Každý z Escherových obrazů má v časopise svůj nezastupitelný metaforický a jinotajný význam. Přestože se dělal dvakrát dotisk, investované tisíce se vrátily. Některým lidem náš časopis pomohl otevřít oči a reakce na něj byly vesměs velice pozitivní. Někteří jedinci, jak přiznali, jej pečlivě prostudovali, někteří jej zase xeroxovali pro své okolí.

Věřím tomu, že Pán Bůh životní hendikepy lidem často bohatě kompenzuje. Mé osamocené dětství bez dětí mi později bylo vynahrazeno setkáváním nesmírně rozmanitých, otevřených a obětavých lidí, kterými jsem obklopen i rozmazlován. A tak po vydání prvního čísla přišla od majitele jedné tiskárny nečekaně velkolepá nabídka: Propříště váš časopis můžeme tisknout my, a to v jakémkoliv množství, přičemž papír i veškerá práce bude zdarma.

V novém čísle se vyskytuje řada zajímavých příspěvků, jako například dopis Aleše Jalušky o tom, jaký dopad má biskupova aféra na vězeňství, dále rozhovor s bývalým vězeňským kaplanem Pavlem Janouškem, který u celé aféry od počátku byl a Lukáše Bořeckého zná asi nejlépe. Je tam i velice rozhořčený dopis emeritního faráře Jindřicha Hanuše, který strávil ve vězení několik let pro své neohrožené a křesťanské postoje v dobách nejhorší komunistické diktatury. Najdete zde ale i vyjádření různých lidí, jako např. senátora Martina Mejstříka anebo evangelického faráře Jaroslava Féry z Kutné Hory, či výroky slavných osobností o pravdě a lži, které jsem si dovolil doplnit a aktualizovat. Jako radostné vidím i to, že tato kauza nám umožňuje rozpoznat, kdo je kdo a co považuje pro církev za podstatné. Ukazuje, jak komu na její už tak mnohdy otřesené pověsti záleží, a zda servilnost, osobní výhody či strach převládá nad principy etickými a biblickými. Dochází k vybarvení lidí a tím i k velikému vzdálení se, ale také k velikému sblížení a prohloubení přátelských vztahů, které, jak doufám, vytvoří potřebu spolupráce i v jiných oblastech. Oč méně si lze některých kolegů vážit na straně jedné, o to více si lze vážit jiných na straně druhé. Já osobně mám rád přehled a myslím si, že vždy je mnohem lepší, když ales-

poň trochu víte, s kým máte tu čest. Samotného Karla Bicana, a to je ona druhá rovina, je mi nesmírně líto. Kolik duchovních, pastoračních asistentů či ještě jiných "poradců" na něj působí a tlačí jej do toho, aby ve své funkci za každou cenu zůstal, čímž stále připomínají a rozšiřují jeho skandál, zostuzují celou církev a pohoršují tím ekumenu i část veřejnosti. Kromě toho je Karel Bican, jak říká, i v rukou psychologa a psychiatra a právníka a možná i sexuologa. Našeho všemi odborníky podepíraného pastýře ale opustila vlastní soudnost, biblická pokora i společenská slušnost, a tak mu není pomoci. Při jeho opakovaných lžích jsem byl častokrát v těsné blízkosti a při jeho psychologickém sondování, co by se stalo, kdyby náhodou něco mohlo být pravdou, jsem byl dokonce svědkem jediným. Jeho lhaní je příliš intenzivní, suverénní a až nepokorně troufalé. Proto mi řekl, ať nahrávku s Lukášem Bořeckým klidně vysílá televize, že jemu je to jedno. Jenomže později mu to bylo tak jedno, až se z toho zhroutil a sáhl si, jak napsal, na dno svých psychických i fyzických sil, ale přesto už v této době (3 dny po přiznání) mi v kanceláři vyhrožoval podáním trestních oznámení, výzvou, aby všichni, jimž se nelíbí jeho chování, odešli do jiných diecézí a dále existenci nejrůznějších materiálů, které má k dispozici. A ještě se mi stačil pochlubit, že on jediný na rozdíl od všech svatoušek v církvi udělal otevřené pokání. (Nikdy bych nevěřil, jak může být pokání někoho jiného pracovní záležitostí. Stálo mě stovky hodin.) Představa, že Karel Bican nyní nelže a že ani před svým skandálem nikdy nelhal, je stejně naivní, jako kdybyste někomu, kdo před vámi bezchybně a z paměti zahraje Tartiniho Dábelský trylek, uvěřili, že nikdy předtím nedržel housle v ruce. Zkrát-

MOŽNOST PRO CELOU CÍRKEV

Pražský biskup se v ČZ č. 5/07 obrací na "členy naší milé církve" s prosbou o odpuštění. Tím zainteresoval celou církev do svého případu a otevřel jí prostor, aby se k jeho chování, kterým ji poškodil před zraky i necírkevní veřejnosti, také vyjádřila. Text prosby je vzhledem k stylizovanému Karla Bicana v něm vidíme jako nespravedlivě osočovanou obětí bulvárních médií. Ovšem ani tentokrát nechybí v textu pohrůžky trestněprávního postížení (ve skutečnosti nejde jen o pohrůžky), což navozuje oprávněné pochybnosti o pravdivosti jeho kajcnosti. Kritizovat bulvární média je zamlžování pravého stavu věci. Nechme bulváru jeho úroveň, kterou se živí, a budme pozorní a citliví na to, abychom se svým jednáním, chováním, prací a vulgárními výrazy nestávali pro bulvár tučným soustem.

Rovněž neobstojí argument, že biskupovo chování je jeho soukromá věc. Kněz musí vědět, že přijetím svátosti svěcení nejen slibuje věrnou

ka a dobře, určité výkony vyžadují průpravu, trénink i talent.

Každá lež je popřením sebekritiky, pokory před Bohem i důvěry k ostatním. Lež je tedy projevem nedůstojné zbabělosti. Karel Bican nejen že soustavně lhal, ale nemá ani tolik odvahy a soudnosti, aby ze svých provinění vyvodil patřičné a očekávané kroky. Nemá ani tolik odvahy, aby přišel na biskupskou konferenci nebo zasedání ústřední rady, což je ještě zatím jeho povinností. Místo toho se zesměšňuje vyhrožováním, jak podá trestní oznámení na jednotlivce i na různá média. Chce dát právníkovi dokonce i pochybení ústřední rady.

Na okrsku Praha – západ 14. února řekl: „Bude to mít svoji dohru, použiji právní cestu. Tady půjdu do tvrdého sporu.“ A dále: „Každopádně se vrátím do Kutné Hory, v tom mi nikdo nezabrání. Neodejdu z této církve, jako to udělal bývalý patriarcha Honza Schwarz.“

Lidé mimo naši církev mi už několikrát položili otázku, zda takovýto člověk může být u nás nejen biskupem, ale i farářem, anebo častěji rozhořčeně řekli: „To přece snad ani není možné!“ Ty, kteří se obávají o osud naší církve i výsledek diecézního shromáždění, bych rád uklidnil. Dnes už existují nejen jednotlivci, ale i celé náboženské obce, které se s daným stavem za žádnou cenu nesmíří, a já věřím, že věci se s pomocí Boží i s pomocí vedení církve dříve nebo později posunou a vyřeší. Důležité je naše svědomí a odpovědnost, kterou máme k pravdě i k Bohu. Americký spisovatel R. W. Emerson napsal: „Raději chci trpět pro to, že říkám pravdu, než aby pravda měla trpět pro moje mlčení.“ A tak jde jen o to, aby chudák pravda alespoň v našem společenství nebyla obklopena pouze bezpočtem trýznitelů. Důležité je se nikdy nevzdát a pomoci pravdě i pověsti celé církve, aby zbytečně netrpěla déle, než je to nezbytně nutné.

Lukáš Volkman,
náboženská obec Praha - Dejvice

Busta Jana Želivského na pražské Staroměstské radnici

JAN ŽELIVSKÝ – REBEL A MUČEDNÍK

Dokončení ze str. 1

patrně náznaky programu revoluční teokracie, což vyvolávalo hrůzu u majetnějších vrstev. Obávaly se totiž, že by kněží získali nejvyšší moc, a představy určité rovnostářské společnosti v nich rozhodně nadšení nebudily. Přestože Jan Želivský usiloval o spojení městské chudiny s řemeslnictvem, zároveň je svými opatřeními znemožňoval. Prosazoval změny v radách obou pražských měst, nechal zkonfiskovat majetek patriciátu a zrušením tzv. věčných rent postihl i řemeslníky, kteří pak přestali mít zájem o další novoty.

Likvidace tábořských radikálů se odrazila i na postavení Jana Želivského v Praze. Když obsadil roku 1421 obě pražské radnice svými lidmi a utrpěl na ukvapeném vojenském tažení porážku u Mostu, narostly rozpory mezi radikály a umírněným husitským křídlem do otevřeného nepřátelství.

Mezi rozhodné protivníky Jana Želivského patřili univerzitní mistři Křišťan z Prachatic a především Jakoubek ze Stříbra.

Složitá situace vedla Jana Želivského k tomu, že v říjnu 1421 zavedl v Praze otevřenou diktaturu, během níž se dopustil i takových činů, jako byla poprava šlechtice Jana Sádla z Kostelce, který dobrovolně přijel do Prahy, aby se obhajoval z obvinění vznesených proti jeho osobě.

Jakmile na přelomu let 1421-22 přitáhlo do Prahy po vítězstvích nad Zikmundem Žižkovo vojsko, byl osud Jana Želivského zpečetěn. Z podnětu Jakoubka ze Stříbra byla 5. února 1422 zřízena rozhodčí komise devatenácti husitských pánů a hejtmanů, mezi kterými byl i Jan Žižka. Komise rozhodla o obnovení řádné správy města, sesadila dosavadní konšely a vyhlásila nové volby.

Straně Jana Želivského se už uspět nepodařilo. Jan Želivský byl zbaven politické moci a zůstal mu jen místo v husitské duchovní správě.

Jeho odpůrcům to však nestačilo. 9. března 1422 ho vylákali i s jeho devíti přívrženci na staroměstskou radnici a nechali je tam stít. Vlna chudinských bouří, která se poté zvedla, zakrátko utichla. Období radikální revoluce ve městech bylo tak smrtí Jana Želivského definitivně skončeno.

Helena Noemi Bastlová

ve znamená nebezpečně inklinovat ke zvrácenosti, že duch zabývá a literaturu oživuje. „Tento lid mě ctí jen svými rty a jeho bázeň přede mnou je jen naučeným lidským příkazem. Proto předivně budu jednat s tímto lidem.“ Iz 29,13 a 14. Slyšíme tato slova jen jako řinčení kovu nebo je přijímáme jako varování?! Ani Karel Bican si nemusel "sáhnout až na dno svých psychických sil", kdyby respektoval tato prorokova slova. Odstoupením ze služby biskupa by církev přesvědčil, že je věcí jeho osobní cti vyvodit

ze svého selhání důsledky a odpouštějící církev by tento jeho čin bratřsky přijala.

Dejme tedy celé církvi možnost rozhovoru a vyjádření. Bez náročného organizace a finančních nákladů je to možné svoláním jednotlivých vikariátů celé církve za účasti každého, kdo má zájem se k dané situaci vyjádřit a svým hlasem rozhodnout o další působnosti nebo odvolání Karla Bicana z biskupské služby.

Petra Vítková

ZPRÁVY

Pozvání na Spořilov

Výročí narození druhého patriarchy G. A. Procházky si připomeneme bohoslužbou v neděli 11. března od 9.30 h v pražské náboženské obci na Spořilově. Bohoslužbu společně se sestrou farářkou Annou Lukešovou povede bratr patriarchy.

(red)

Autorský podvečer

V úterý 13. března od 18 h bude hostem Literárního dramatického klubu Dialog na cestě a náboženské obce Praha 8 – Karlín, Vítkova 13 známý recitátor a zakladatel Lyrý Pragensis - PhDr. Milan Friedl. Ústřední myšlenkou setkání se stalo krédo F. X. Šaldy "Umění je inspirace předávaná s nebes na zemi", které autor přiblíží prostřednictvím osobností, jejichž díla trvale ovlivnila kulturu společnosti v rozsáhlém časovém horizontu. Srdečně zveme k setkání s odkazem Komenského a Shakespeara, s Faustem i Písní Šalomounovou, a také k zamýšlení nad verši významných českých básníků.

Hana Vocelová

Výběrové řízení

Komise církve a společnost Konference evropských církví (CSC CEC) vypsal výběrové řízení na novou referentku/referenta pro práci v oblasti lidských práv (70 %) a komunikace (30 %), situovanou v bruselské kanceláři. Co se týče kritérií CEC (konfesní, regionální, gender...), která mají být naplněná i mezi zaměstnanci CEC, je tč. nenaplněnost v těchto kritériích: ženy, osoby z jižní, střední a východní Evropy, pravoslavní. Právě z těchto

kategorií jsou o to vícevyzýváni uchazeči k přihlášení do výběrového řízení. Další informace na www.cesh.cz a www.kek-cec.org v sekci CSC. Příjem přihlášek do výběrového řízení bude ukončen 31. 3. 2007.

Mgr. Hana Tonzarová,
členka CSC CEC

Pozvání na veletrh

Zajímáte se o neziskovou oblast? Působíte v některé z neziskových organizací? Nebo při své náboženské obci vyvíjíte aktivity a chtěli byste je prezentovat široké veřejnosti? Pokud ano, pak si nenechte ujít 8. ročník Veletrhu neziskových

organizací, který se uskuteční v Praze (Tyršův dům, Újezd 40). Registraci do uzávěrky 16. března získáte možnost prezentace vaší organizace v katalogu. Registrační formulář a další informace získáte v kanceláři sociálního odboru.

Renata Chytilová
sociální odbor ÚÚR ČČSH
tel.: 220 398 112
e-mail: socialni@cesh.cz

Nabídka bydlení

Pronajmu byt 2+1 v Praze ženám.
Tel.: 777 551 118

inz. 1

KŘESŤANSKÁ TURISTICKÁ AGENTURA MESITES

již osmý rok nabízí ubytování
v apartmánech u moře v Chorvatsku
za skvělé ceny!

www.mesites.cz

Využitím našich služeb současně podpoříte
misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou
dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.
Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

info@mesites.cz

kata.mesites@seznam.cz

GSM +38591 5659536

Tel: 003855281 6582

inz. 2

Zdravice jubilantům

„Tys, ó Pane, síla má, opora má jediná, tebe když se přidržím, s tebou slavně zvítězím.“ Píseň č. 76 z našeho zpěvníku a Žalm 1 mi jsou mottem pro těchto pár řádků našim vzácným jubilantům z Českého Dubu. 2. března jsme vzpomněli nedožítých 90 let bratra faráře Josefa Čiháka a 6. března

oslavil své 90. narozeniny bratr učitel Josef Lukeš. Jeden nám byl vzat, druhý ponechán. Oba bratři vrchovatě naplnili své poslání. Bratr Čihák posílání pastýřské a bratr Lukeš posílání učitelské. Byli pilnými a zodpovědnými ve své službě Pánu Bohu a lidem v kraji pod Ještědem. Nepěstovali kult osobnosti, ale zůstali až do konce služebnický Pána Ježíše, i když jim to v minulosti přinášelo mnohé těžkosti a problémy. Statečně snášeli mnohá příkoří, ale nerezignovali. Jejich vystupování na veřejnosti vytvářelo atmosféru pokoje a důvěryhodnosti. Bratr farář zůstal po celý život věrný jedině náboženské obci, a proto byl i přizván k péči o blaho města. Bratr Lukeš jako učitel a spisovatel inicioval založení Sdružení rodáků a přátel kraje Karoliny Světlé, které pořádalo besedy s mnoha vynikajícími osobnostmi. Tak vznikla mnohá trvalá přátelství se spisovateli a umělci, kteří rádi do Českého Dubu jezdili. Proti autoritám vnučovaným režimem stavěli vzory z historie, a tak učili děti i dospělí vážit si pravdy, víry a lásky. Jak už napsal J. A. Komenský: „Pán Bůh chce lidi svobodné, ale ne svévolné, proto je některými řády ohradil.“ Velkou péči věnoval bratr Čihák Husovu domu, který získala církev do vlastnictví a v němž jí s láskou sloužil. Občané Českého Dubu oběma bratřím k jejich 85. narozeninám udělili čestné občanství města. A čím je můžeme uctít my v církvi? Budme „svorní při svém díle a v srdcích jeden duch“, jak zpíváme v jedné své písni. Ať přebývá v naší církvi Kristův duch pokoje a lásky.

Jana Krajčíríková

Jiřina Klásková

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

NÁŘEK NAD JERUZALÉMEM

Tajenku získáte, pokud seřadíte slzy od nejmenší po největší.

(Řešení z minulého čísla: Pokusení odoláme s Boží pomocí.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6
Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčíríková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,
mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz

KALENDARIUM – BŘEZEN

5. 3. 1187 - Rozpory mezi knížetem Bedřichem a jeho bratrancem, pražským biskupem Jindřichem Břetislavem, byly řešeny na sněmu v Řezně za přítomnosti sporných stran a císaře Fridricha Barbarossy. Císař jmenoval pražského biskupa říšským knížetem (vystavil mu slavnostní privilegium zpečetěné zlatou bulou), čímž ho vyňal z pravomoci českého panovníka. Jako říšský kníže byl pražský biskup přímo podřízen císaři. Tento akt v podstatě znamenal, že se český stát rozpadl na tři celky: České knížectví, Moravské markrabství a pražské biskupství.

5. 3. 1947 - Ve Varnsdorfu došlo ke stávkce, kterou vyprovokovali komunisté s odbory proti rozhodnutí okresního soudu, aby konfiskovaná textilní továrna bývalé firmy Eichler a syn byla vrácena původnímu majiteli E. Beerovi (za války působil v Anglii). Okresní soud své rozhodnutí pod nátlakem zrušil, továrna zůstala pod národní správou a byla připojena k národnímu podniku. Stávka spadala do období tzv. boje o konfiskáty.

5. 3. 1957 - Zemřel v Praze Viktor Stretti (* 7. 4. 1878 v Plasech) - grafik a malíř, který pocházel z pražské rodiny grafiků, jejichž předkové k nám přišli z Itálie koncem 18. století. Patřil k prvním členům Sdružení českých umělců grafiků Hollar (od 1917). Proslavil se především grafickou prací, zvláště pražskými pohledy (například *Hradčany z Palackého nábřeží, 1898*), byl průkopníkem krajinářských leptů (1898). V letech 1901-02 pobýval v Normandii a v Paříži, kde si dále prohloubil znalosti grafických technik; na konci prvního desetiletí 20. století byl ovlivněn tvorbou amerického grafika Josepha Pennella. Stretti je zakladatelskou osobností naší moderní grafiky a vedle "vedut" jsou cenné i jeho grafické portréty osobností české kultury.

6. 3. 1402 - Zikmund vydal rozkaz staroměstskému purkmistrovi, aby zatkl Václava IV. a přivedl ho na Hrad. Později byl Václav odvezen do Vídně k Habsburkům. Vlády se ujala panská opozice v čele s Otou z Bergova a Jindřichem z Rožmberka.

6. 3. 1812 - Zemřel v Praze Jan Rulík (* 20. 2. 1744 ve Žlebech) - národní buditel, spisovatel a publicista, který svoji životní dráhu začínal jako hudební skladatel, zpěvák a varhaník v pražských kostelích. Seznámil se s českými vlastenci, především s V. M. Krameriem, a brzy patřil "k nejčilejším buditelům českým", ke skupině "lidových" literátů, kteří prostřednictvím populární četby usilovali o vzdělání, zábavu i národní uvědomování. Napsal či přeložil a upravil téměř půl stovky knih nejrůznějších literárních žánrů, určených lidovému čtenáři. Národní snahy své doby nejvýrazněji vyjádřil ve spise *Sláva a výbornost českého jazyka*, kterým v roce 1792 vystoupil na obranu českého jazyka, a v pětidílném *Kalendáři historickém* (1779-1810), jakémsi pokračování známého stejnojmenného díla Daniela Adama z Veleslavína.

6. 3. 1912 - Narodil se v Praze Bořivoj Zeman (+ 23. 12. 1991 tamtéž) - filmový režisér a scenárista, autor divácky dosud neúspěšnějšího českého filmu, první české hrané filmové pohádky *Pyšná princezna* (1952).

7. 3. 1622 - Za předsednictví kardinála Dietrichštejna byl ustaven soudní dvůr na Moravě (z devíti soudců, z nichž většina působila před rokem v Praze) a došlo k sestavení listiny obviněných (247 osob).

8. 3. 1982 - Zemřel v Praze Adolf Benš (* 18. 5. 1894 v Pardubicích) - architekt, držitel titulu rytíře belgického l'Ordre de la Couronne a dopisující člen Akademie architektury v Paříži. Od počátku své vlastní tvůrčí dráhy patřil mezi významné představitele českého funkcionalismu, proslavil se především budovou *Elektrických podniků hlavního města Prahy*, navrhl mj. státní pavilón na mezinárodní výstavě v Lutychu (1929-31), *staré letiště v Praze-Ruzyni* (1932-37).

9. 3. 1422 - Jan Želivský byl s devíti druhy zajat na Staroměstské radnici a popraven. Skončilo tím období revolučního radikalismu Prahy - viz i str. 3.

9. 3. 1737 - Narodil se v Praze Josef Mysliveček (+ 4. 2. 1781 v Římě) - hudební skladatel.

10. 3. 1222 - V Praze byl ukončen spor mezi králem Přemyslem a biskupem Ondřejem vydáním tzv. *velkého privilegia církvi v Čechách*, jež bylo významným úspěchem církve. Král uznal zásadní pravomoc biskupovu nad kněžími ve věcech duchovních, kláštery i kostely získaly stejné svobody jako biskupství. Soudnictví nad klášterními poddanými si však vyhradil král. Byl zakázán zlozvyk vyžadovat od klášterů pohostinství a klášterní poddaní byli zbaveni povinností zemských robot. Církev byla uznána plnoprávným partnerem feudálů.

11. 3. 1827 - Lyceum v Olomouci obdrželo opět statut univerzity; škola dostala název Františkova univerzita (Universitas Franciscana) a měla tři fakulty: filosofickou, právnickou, teologickou a medicínsko-chirurgické učení (to bylo 13. srpna 1848 vyčleněno z univerzity a přeměněno na samostatný medicínsko-chirurgický ústav).

11. 3. 1942 - Zahynul v Praze Václav Morávek (* 8. 8. 1904 v Kolíně) - důstojník, představitel protinacistického odboje, nejmladší z proslulé skupiny Tří králů (Balabán-Mašín-Morávek). V roce 1939 spoluvytvořil zpravodajskou a diverzní skupinu v rámci Obrany národa. Po zatčení svých přátel Balabána a Mašína v roce 1941 pokračoval sám alespoň ve zpravodajské činnosti. Podařilo se mu udržet kontakt se špičkovým agentem F. Moravce Paulem Thümmelem (A-54), jehož informace z centrály německého Abwehru zajímaly i nejvyšší britská místa. Kruh se však kolem statečného štábního kapitána uzavřel v březnu 1942 na konspiračním schůzce v parčíku u Prašného mostu. Morávek se odmítl vzdát a padl v přestřelce s gestapem.

(red)